

FOU
Södertörn

Bostadslöshet som uppväxtvillkor

Barns och föräldrars vardagsliv i en familj som saknar egen bostad

Gustavo Moreno, Eva Nyberg,
Marcela Puça & Annika Öhlin

FoU Södertörns skriftserie nr 155/17

Familjecentralen Vårby – FoU-Södertörn

Projektsamarbete 2011 och 2017 mellan

- Familjecentralen Vårby – fullskalig familjecentral
- FoU-Södertörn – ägs av 10 storstadskommuner i södra Storstockholm

Familjecentralen Vårby – FoU-Södertörn

Kuratorns familjer på FC i en kartläggning 2011

Relationsproblem mellan makar

Problem vid återupptagen samlevnad

Fattigdom

Konsekvenser av traumaerfarenheter

Konflikter i närmiljön

Men: ett nytt problem började utkristallisera sig:
bostadslöshet smög i kulisserna.

Familjecentralen Vårby – FoU - Södertörn

Rapporten 2017

- Hur är det att växa upp i en familj utan bostad?
- Barns respektive föräldrars vardagsliv?

Familjecentralen Vårby – FoU - Södertörn

Boverkets idé om bostadsmarknaden

Förändringen bygger på idén att alla människor är jämställda nog att lyckas hyra eller köpa en bostad på en och samma bostadsmarknad.

Ur rapporten:

Uppföljning av den sekundära bostadsmarknaden 2013 (Boverket, 2014)

Familjecentralen Vårby – FoU - Södertörn

Studie 2017 av barns bostadslöshet

Den första delen:

Ingick 20 familjer med minst 2 års bostadslöshet och minst 2 års kontakt med kurator på FC.

Den andra delen:

En studie av familjelivet i ett boende i korridor i ett bostadshotell.

Intervjuer med ungdomar i korridoren.

Familjecentralen Vårby – FoU - Södertörn

Grupper bostadslösa barnfamiljer på FC

- *Förstås*: nyanlända flyktingar utan ekon och sociala resurser
- *Men också*: familjemedlemmar i invandrade fam som kom till Sverige för flera gen sedan men som aldrig lyckats etablera sig.
- *Men också*: Svenska unga familjer utan denna kompetens, som drabbats av det vi kallar det sociala arvet.
- Våldsutsatta kvinnor och barn pga arbetsmodellen med att mannen behåller bostaden.
- EU-medborgare som oavsett om de har arbete inte får en bostad. *Undergrupp*: familjer som inte tillhört EU-land från början.
- Fam fr länder utanför EU som oftast har arbete och inkomst men är papperslösa.

Familjecentralen Vårby – FoU- Södertörn

Övergripande konsekvenser av bostadslösheten

- ***Små barn:***

Passiviserande problem – i förh till föräldrarna – i förh till aktiviteter

- ***Ungdomar:***

Varför jag? De ungdomar jag ser har det annorlunda –
- ojämlikheten - familjeansvaret.

”Man måste inte ha allt det som alla andra har men man måste få höra att man är värd att ha det.”

Sammanfattning:

Mitt liv börjar senare – på en annan plats och i en annan tid.

Vardagslivet på ett bostadshotell

Övergripande slutsatser:

- *Praktiska restriktioner:* Okonventionella regler, ex få nycklar per familj utan öppen reception (löften om tillgänglighet som inte infrias, dålig respekt), besöksförbud, kameraövervakning.
- *Mentala restriktioner:* Förväntan att delad livssituation skulle medföra stöd och solidaritet – men upplevelsen av annorlundaskap dominerade.
- Stämning: förlorad framtidstro.

Familjecentralen Vårby – FoU - Södertörn

Teoretiska utmaningar

- *Ständiga vräkningar – men kallas inte vräkningar*
- *Bostad först – gäller det bara för vuxna?*
- *Moralism: stöd till barn är oförtjänt stöd till föräldrarna?*
- *Jämlikhet – en skyddsfaktor för alla barn*

Familjecentralen Vårby – FoU - Södertörn

Sammanfattningsvis behövs

- Övergripande åtgärder – bostad måste ses som en förutsättning för vanligt liv – en rättighet och en välfärdsfråga
- Arbetet med den enskilda familjen måste fortsätta – kompensatoriska insatser

Familjecentralen Vårby – FoU - Södertörn

En viktig fråga

Hur ser en tillräckligt god uppväxtmiljö ut för ett barn idag?

Risk: Gränserna för vår acceptans av brister flyttas.